Begroting 2026

Financiële commissie 23 oktober 2025

Agenda

- Kaders en uitganspunten
- Belangrijkste beleidsvoornemens
- September circulaire effecten
- Financieel beeld 2026
- Weerstandsvermogen en risico’s
- Kengetallen
- Slotbeschouwing

Kaders en uitgangspunten

De 10 spelregels van Drimmelen

1. Begroten doen we in de begroting
2. Eerst naar college, daarna pas naar begroting
3. We wegen integraal af
4. Actualisaties voldoen aan het 3O criterium
5. Substantiële actualisatie betekent altijd heroverweging beleid
6. We begroten op delen en sturen op hoofdlijnen
7. Doorbelasten alleen bij toerekening naar externe financiering
8. Overhevelen alleen bij vertraging van incidenteel budget, met plan en eenmalig
9. <25K= geen plek in P&C cyclus
10. Geld volgt bestemming, niet andersom

- Structureel sluitende begroting 2026
- Incidentele compensatie gemeentefonds verbetert tijdelijk perspectief
- Vanaf 2028: structurele risico's door hervormingsagenda Jeugd

Beleidsvoornemens per programma

Programma 1 – Burger & Bestuur

- **Veiligheid**: *Cameratoezicht, spookbewoning, BIT-controles*
- **Dienstverlening**: *5 beloftes, digitale formulieren, nieuwe telefooncentrale*
- **Levendige dorpen**: *Dorpsvisies Lage Zwaluwe & Wagenberg, dorpsharten in ontwikkeling*

Programma 2 – Openbare Ruimte

- **Natuur & Groen**: *Dorpsbosjes in alle kernen, actieplan biodiversiteit*
- **Verkeer**: *Bypass Zoutendijk, veilige schoolroutes,fietspad Zonzeelseweg*
- **Water**: *Hemelwatersnelweg Made Laag, dijkversterking Amergebied*

Programma 3 – Wonen, Duurzaamheid & Economie

- **Woningbouw**: *200 woningen, flexwoningen, herstructurering*
- **Duurzaamheid**: *Zonnepark De Bergen, warmteprogramma, geothermie Plukmade*
- **Economie & Toerisme**: *Dorps-entrees, havenontwikkelingen*

Programma 4 – Sociaal Domein

- **Onderwijs & Jeugd**: *Frisse scholen, behoud Dongemond College, jeugdhulptransformatie*
- **Participatie & Zekerheid**: *Vroegsignalering, VoorzieningenWijzer, taalondersteuning*
- **Zorg & Sport**: *Huiskamers, SLT-pilot, sportakkoord, cultuureducatie*

September circulaire

Uitkering Gemeentefonds (x €1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Primaire begroting 2025	50.537	48.177	48.264	48.491	nvt
Meicirculaire 2025	52.717	53.780	54.449	53.462	54.520
Algemene uitkering : Prijsontwikkeling lager dan verwacht		-116	-155	-178	-227
Jeugdhulp : Kosten hoger dan verwacht		31	26		
Digitale Overheid : vast onderdeel van gemeentefonds		25			
Nieuwe taken (suicidepreventie, gasthouderopvang enz.)		27			
Overige mutaties 2026 : Kleine wijzigingen <€50.000		42	31		
CDOKE gelden eenmalig via decentralisatie uitkering		900	-	-	-
September circulaire 2025	54.021	54.689	54.351	53.284	54.293
Verschil t.o.v. de Primaire begroting 2025	3.484	6.512	6.087	4.793	
Verschil t.o.v. de meicirculaire 2025	1.304	909	-98	-178	-227

- In primaire begroting 2025 nog uitgegaan van “ravijnjaar 2026”
- Door incidentele compensatie Rijk is dit voor 2026 en 2027 opgevangen.
- Na 2028 opnieuw bezuinigingen op Jeugdzorg.
- Kernpunten september circulaire: prijsontwikkeling, jeugdhulp, Digitale Overheid, CDOKE en nieuwe taken

Financieel beeld 2026

Baten: €86,2 mln (stijging t.o.v. 2025)

Lasten: €76,7 mln + €11,4 mln

Begrotingssaldo: €27.000 positief

Structureel saldo: positief in alle jaren

Reserves: dalen door beleidsmatige inzet

Weerstandsvermogen & risico

Risico's

Top 3 risico's:

- Jeugdzorgbudget ontoereikend
- Indexering GWW-werkzaamheden
- Toename bijstandsgerechtigde (statushouders)

Aandachtspunten:

- Grip op de loonkosten
- Rentedruk op de exploitatie stijgt
- Organisatieontwikkeling

Weerstandsvermogen

Benodigde capaciteit:
€3,94 mln

Beschikbare capaciteit:
€17,1 mln

Ratio: 4,34 → "uitstekend"

Gemeente is financieel weerbaar en voorbereid op tegenvallers

Kengetallen

	Realisatie					Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	25%	26%	24%	35%	32%	82%	65%	70%	76%	82%
Netto schuldquote (minus u/g)	23%	23%	21%	31%	32%	78%	60%	65%	72%	78%
Solvabiliteitsratio	56%	55%	52%	44%	42%	31%	32%	31%	29%	28%
Structurele exploitatieruimte	-3%	-1%	3%	-4%	1%	1%	0%	2%	0%	1%
Belastingcapaciteit	104%	100%	76%	82%	89%	97%	93%	93%	93%	93%

- Er komt druk te staan op de financiële kengetallen, met name door de toegenomen schuldenlast.
- De ruimte binnen de kasgeldlimiet en renterisiconorm daalt
- Het weerstandsratio blijft ruim voldoende
- Vraagt om duidelijke sturing op de financiële positie, in lijn met proces financiële opgaven 2028 e.v.

Slotbeschouwing

- Begroting 2026 is sluitend en toekomstgericht
- Focus op realisme, samenwerking en investeringen
- Structurele uitdagingen vanaf 2028 vragen om sturing
- Stuur actief op het behoud van een gezonde financiële positie en borg dit binnen het proces voor financiële opgaven vanaf 2028.

BEGROTING 2026 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Gemeente Drimmelen

Vanuit 2026 positief kijken naar de nabije toekomst

Met de Begroting 2026 sluiten we een bestuursperiode af waarin veel is gerealiseerd. Naast investeringen in onze Drimmelense maatschappij (woningen, scholen, buurthuizen en verenigingen) hebben we de stevige sociale basis behouden. De openbare ruimte in onze blauwgroene gemeente blijft belangrijk voor ontmoeten, bewegen en genieten. Terwijl er veel veranderingen zijn in de wereld met de nodige onzekerheid, proberen we in Drimmelen het goede te behouden met aandacht voor iedereen die wil en kan meedoen! Deze begroting biedt een goede (financiële) basis voor de toekomst.

Harry Bakker, wethouder Financiën

INKOMSTEN

53,8 MILJOEN + 35,1 MILJOEN = 88,9 MILJOEN

Het grootste deel krijgen we van het Rijk.

De rest krijgen we uit lokale heffingen en andere inkomstenbronnen.

De totale inkomsten in 2026 zijn begroot op € 88,9 miljoen.

16,9 MILJOEN | 18,2 MILJOEN

lokale heffingen

- **Onroerendezaakbelasting** 6,3 miljoen
- **Rioolheffing** 3,7 miljoen
- **Afvalstoffenheffing** 4,8 miljoen
- **Omgevingsvergunningen** 1,0 miljoen
- **Leges burgerzaken** 0,7 miljoen
- **Overige heffingen** 0,4 miljoen

andere inkomsten

- **Bijdragen uit reserves** 2,1 miljoen
- **Huren en pachten** 0,2 miljoen
- **Dividend** 0,3 miljoen
- **Grondbedrijf** 1,2 miljoen
- **Overige inkomsten** 14,4 miljoen

UITGAVEN

Begroot inwoneraantal 2026: **28.500**

Op basis van programma's		per inwoner
Burger en Bestuur	€ 6,8 miljoen	€ 239
Openbare Ruimte	€ 12,3 miljoen	€ 432
Ruimte, Wonen, Duurzaamheid en Economie	€ 12,9 miljoen	€ 453
Sociaal Domein	€ 44,6 miljoen	€ 1.565
Overhead	€ 11,4 miljoen	€ 400
Algemene dekkingsmiddelen	€ 0,9 miljoen	€ 32

88,93 MILJOEN – 88,90 MILJOEN = 0,03 MILJOEN

Inkomsten | Uitgaven | Resultaat

Hoeveel betaal ik in 2026 aan:

Rioolheffing	€ 279,10
OZB	€ 351,32
Afvalstoffenheffing	€ 343,43

Activiteit per kern

Made

- Amerwarmtenet glastuinbouw en duurzaamheidsvisie Plukmade
- Woningbouw, o.a. Made-Oost II fase 1 en Made Noordwest
- Oplevering en gebiedsontwikkeling IKC de Stuifhoek
- Zorgzaam dorp Made
- Made Hoog riolering

Lage Zwaluwe

- Doortrekken Beverpad
- Bouw De Biezen III, fase 3
- Uitvoering geven aan dorpshart en inrichtingsplan gebied Fierstraat - Amer
- Programma voor dorpshuis Lage zwaluwe
- Vervanging riolering Kruissstraat

Wagenberg

- Woningbouw o.a. verlengde Elsakker, Hofstad en herontwikkeling Dorpsstraat 28
- Ontwikkeling bedrijventerrein Thijssenweg
- Uitvoering geven aan haalbaarheidsonderzoek dorpshart Wagenberg

Terheijden

- Realisatie 70 duurzaam verplaatsbare woningen Lageweg
- Ontwikkeling woningbouw Kalkvliet-Munnikenhof
- Herstructurering Brabantstraat
- Per 1 januari is bibliotheek in de Cour gerealiseerd
- Groot onderhoud asfalt Moerdijkseweg
- Onderhoud fietspaden

Hooge Zwaluwe

- Wijzigen omgevingsplan voor Hooge Zwaluwe zuid
- Wijkuitvoeringsplan energietransitie
- Vervanging riolering Spoorstraat
- Onderhoud fietspaden

Drimmelen

- Ontwikkeling woningbouw Rietlanden
- Visie Haven Drimmelen
- Visie op gebied Drimmelen – Gat van den Ham
- Aanpassen rijloper Dorpsstraat
- Overstort Amer/Kuipershoek